
Kde najdete dobré vědecké zázemí

Kde najdete dobré vědecké zázemí

14.11.2007

O kvalitě školy do jisté míry rozhoduje počet vědeckých prací, které vyšly v celosvětově nejkvalitnějších prestižních časopisech. Tyto publikace jsou evidovány v nové mezinárodní databázi vědeckých publikací Scopus. Ta byla založena před několika lety a velmi rychle si získala mezinárodní uznání. Své služby nabízí především Evropanům. Proto je v ní porovnáván větší počet celosvětově nejkvalitnějších vědeckých časopisů vydávaných v Evropě. Dá se říci, že tento žebříček je pohled na kvalitu škol evropskýma očima.

Z databáze Scopus jsme získali informace o počtu publikací jednotlivých českých škol za rok 2006. Školám jsme přiřítali publikace podle jejich anglicky či česky psané adresy uvedené u článků. Vynechali jsme umělecké školy, pro které platí zcela jiná kritéria. Výsledky porovnání jsou v příložené tabulce. Skutečný počet publikací může být o málo vyšší, než uvádíme, jestliže byla někde otištěna zkomolená adresa či byla přeložena do jazyka, který v mezinárodní vědecké komunitě není běžný.

Údaje pro všechny vysoké školy byly vyhledány jednotným způsobem. Počet publikací jsme vydělili velikostí školy – počtem studentů v tisících. Vyšel koeficient, který určil pořadí školy.

Pořadí ve výsledném žebříčku je velmi podobné tomu, které jsme otiskli v červnu (podle údajů z mezinárodní databáze Web of Knowledge). Vzájemné pořadí těch škol, které mají mezi sebou jen malé rozdíly v koeficientech, není tak podstatné. Nicméně nad českým průměrem kvality v příloženém žebříčku opět výrazně vyčnívají Vysoká škola chemicko-technologická, Univerzita Karlova a Veterinární a farmaceutická univerzita.

Důležité jsou i patenty a konference

Tvůrčí schopnosti učitelů vysokých škol nelze poměřovat jen počtem citovaných publikací. Kritériem kvality je též pořádání mezinárodních konferencí a vydávání vědeckých časopisů, jestliže jejich kvalita je taková, že jsou obsaženy ve významných mezinárodních databázích. O kvalitě školy vypovídají i patenty, ale jejich počet je málo významný, zásadní je jejich ekonomický přínos měřený v penězích. Proto v některých zemích existují dva významné žebříčky: jeden pro technické univerzity, který zahrnuje finanční přínos jejich patentů, a druhý pro ostatní vysoké školy, jenž je založen především na vědeckých publikacích.

Hodnocení kvality vysokých škol podle publikací bývá v České republice některými akademiky zpochybňováno s poukazem na to, že cílem většiny vyučovaných oborů je připravit absolventy pro praxi, nikoliv pro výzkum. Že je to účelové tvrzení, ukazuje i příložená tabulka: mezi pěti nejlepšími v zemi jsou tři s praktickou orientací: VŠCHT Praha, VFU Brno a ČVUT Praha.

Hodnocení kvality vysokých škol podle vědeckých publikací je vždy určité zjednodušování. Mnohaleté zahraniční zkušenosti však ukazují, že bývá nejmístnější. Vysokoškolský učitel, který jenom přeřikává učebnice, totiž seznamuje studenty spíše s minulostí oboru. Ale učitel, který se umí prosadit pomocí kvalitních publikací či patentů, připravuje své studenty i na budoucnost. Co je u vysoké školy proto klíčové, nejsou osnovy (sylaby), ale kvalita učitelského sboru.